

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen., za adres nie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz białawy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie s. wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamów nadających redakcja nie zwraza.

Adres Redakcji i Administracji: CZESŁOCHOWA, ulica Pann Maryi Nr. 33. — Telefon Nr. 2

Nakaz chwili.

W sprawie zawieszenia walki między stronnictwami „Przegląd Poranny” w obszernym artykule, omawiającym położenie obecnie, wygłasza kilka uwag, które powinny jaknajgłośniejszym rozbrzmieć echem, zawierają bowiem wskazania podstawowe, do których wszyscy, bez względu na orientację, przekonania i poglądy, przyłączyć się powinni.

„Suma świadomej i zorganizowanej energii zbiorowej, narodowej — pisze wymieniony organ — stanowi t. zw. podstawę społeczeństwa. Musimy uzyskać silną, niezłomną postawę! Zorganizować naszą wolę!”

Wola nasza jest dzisiaj jasna i jedna: Pragniemy zjednoczonego i niezależnego państwa polskiego, chcemy być panami u siebie wszędzie tam, gdzie w zwartej gromadzie rozbrzmiewa mowa polska.

Chcemy — jak pięknie mówi odezwa poznańska — żyć wśród narodów i w przyjaźni z nimi jako wolni i z wolnymi, równi z równymi. Te wolę musimy wyrazić i stwierdzić dzisiaj wobec całego świata tak, żeby nikt na całym świecie, nie miał w tym względzie na chwilę wątpliwości.

Musimy też skupić wszystkie i wszelkiego rodzaju nasze siły.

Możemy, powinniśmy i musimy dzisiaj stać się aktywnymi w najszlachetniejszym znaczeniu i kierunku: jedynie, wyłącznie i czysto polskim.

W tym celu musimy zorganizować się od stolicy począwszy, skończywszy na najmniejszej wiosce. Musimy zsolidaryzować się i zjednoczyć, skoro pragniemy zjednoczenia.

Obie dzielnice, dziś jeszcze z macierzą polską nie zespolone, dały nam świetny przykład. Poznańskie i t. zw. Galicja przetrwały całą wojnę w silnej jedności bez względu na stronnictwa... Co więcej: Wszystkie kraje, objęte pożarem tej wojny, zawiesiły walkę stronnictw i wytrwały w ścisłej konsolidacji, a są to kraje o wiele szczęśliwsze i — pewniejsze losu swego, niż — Polska. Na to wojenne zawieszenie broni między stronnictwami musi się zdobyć i nasza dzielnica. Czas nagli. Burzę trzeba przetrwać. Musimy powiedzieć sobie: „Dzisiaj albo nigdy!”

WOJNA.

Komunikat niemiecki wieczorny.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 22 października 1918 r.:
Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Rudolfa.

Nad rzekami Lys i Skaldą walki piechoty. Kilkakrotnie nieprzyjaciel usiłował przy pomocy słabszych i silniejszych oddziałów przekroczyć te rzeki. Na północno-wschód od Courtrai ruszył on do ataku na nasze linie przy pomocy wozów pancernych, a na południowo-wschód od Courtrai przy pomocy silnych oddziałów. Został jednak wszędzie odparty z ogromnymi stratami. Przy tej sposobności wicewacymistrz Miller z 9-ej baterji

221 pułku artylerji polowej zniszczył 6 tanków nieprzyjacielskich. Anglicy ustawili karabiny maszynowe na oszczędzonej przez nas wieży kościelnej w St. Amand. Po obu stronach Sülsmes i Le Cateau wróg nie ponawiał swoich ataków. Podczas nocnych ataków częściowych zabudowania Amerval pozostały w jego ręku.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Odparliśmy ataki francuskie, przedsięwzięte przeciwko naszym liniom zrana na północ od Serry a po południu na szerokim froncie pomiędzy Oise a Serrą. Na północno-zachód od Mesbrecourt wojska śląskie przeprowadziły skuteczny kontratak. Na wyznaczeniach Aisne na wschód od Vouziers trwają gwałtowne walki. Pułki wirtemberskie, łącznie z batalionami pruskimi i bawarskimi, wydarły nieprzyjacieliwo w skutecznych kontratakach wyżyny na wschód od Vandy, pomiędzy Ballay a Chestres, oraz na północ od Faldise i utrzymały je pomimo silnych kontrataków przeciwnika. Na wschód od Olizy rozchwiał się atak częściowy nieprzyjaciela.

Grupa wojsk generała Galwitz.
Po gwałtownym przygotowaniu artylerji skiem Amerykanie zaatakowali na północ od Sommerance, oraz na szerokim froncie po obu stronach Bantheville. Ataki przeciwnika rozchwiały się w ogniu i w kontratakach. Ogień naszych karabinów maszynowych i dział piechoty zadał Amerykanom ponownie ogromne straty.

Z pośród eskadry, złożonej z 8 samolotów nieprzyjacielskich, która atakowała miejscowości w dolinie Lahn, stracono 4 aeroplany. Porucznik Veijetns osiągnął 31-zw. ciężstwo napowietrzne.

Południowo-wschodni teren walk.

Na północno-wschód od Kruszewacu i pod Bukowiem rozchwiał się atak nieprzyjacielski. Skuteczne przedsięwzięcia własne pod Trubarowem nad południową Morawą.
Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Koniec przymierza węgiersko - niemieckiego.

Berlin, 21 | 10. Biuro Wolffa donosi z Wiednia: Dla wyjaśnienia pośpiechu, z jakim Węgry proklamowały rozwiązanie przymierza z Niemcami, przyczyniła się rzekomo depesza z Waszyngtonu, według której prezydent Wilson oświadczył, że niewłaściwym jest pogląd, jakoby dążyć do obalenia Węgier i że prawo samookreślenia Węgier nie będzie zagrożone. Co więcej, podczas rokowań poszanowaną będzie niezależność narodu węgierskiego oraz uznane historyczne granice Węgier. Wynurzenia te Wilsona wywołać miały wśród węgrowskich aferykańskich wielki entuzjazm. Węgry przeciągali alicami miasta z trójkolorem kokardami narodowymi, z fotografją Wilsona w środku. Innej deputacji Wilson oświadczył, że ma nadzieję, iż emigranci węgierscy powrócą do piękniejszej i lepszej ojczyzny. Miał przytem dodać, że z jego i sprzymierzeńców jego strony Węgom nie stanie się żadna krzywda.

Bar. Hussarek o pokoju.

Prezes ministrów bar. Hussarek oświadczył na posiedzeniu austriackiej Izby panów, że odpowiedź Wilsona wcale nie oznacza, że rozpoczęta wymiana myśli została zerwana. Przeciwnie, po skrupulatnem zbadaniu treści depeszy Wilsona, kontynuować będziemy naszą akcję pokojową i damy odpowiedź na tę notę. Mamy nadzieję, iż pomimo wszelkich trudności dyskusja pokojowa wyzwoili świat w niedługim czasie [z niesłychanej nędzy wojennej].

Stanowisko Austrii i Turcji.

Router donosi: Austro-Węgry i Turcja odbędą w najbliższym czasie konferencję, ażeby wdrożyć samodzielną akcję pokojową. W kołach dobrze poinformowanych uważają to za nieprawdopodobne, oświadczając jednak, że ostrożność jest bardzo wskazana.

Wilson a Austrija.

„Vossische Zeitung” donosi z Wiednia: Uchodzi za rzecz pewną, że Wilson zgodził się na utrzymanie Austro-Węgier jako federacji z wyjątkiem obszarów Polski, które mają być przyłączone do państwa polskiego.

W zamian za to Austro-Węgry zgadzają się zerwać przymierze z Rzeszą niemiecką. Ze to zerwanie przymierza z Niemcami jest rzeczą postanowioną, wynika z mowy hr. Tiszy w sejmie węgierskim. Hr. Tisza oświadczył, że wojna jest przegrana i że zachodzi konieczność zmian i nowej orientacji polityki zagranicznej. To oświadczenie Tiszy uchodzi za zapowiedź zerwania sojuszu z Niemcami.

Nowy punkt Wilsona.

Berlin. Z Kopenhagi donoszą: Jak się dowiaduje „Londoner Westminister Gazette”, prezydent Wilson uzupełnił dotychczasowy swój program piętnastym punktem, który opiewa:
Targi o pokój są niedopuszczalne. Przedewszystkiem musi być dana rekoncja powagi i szczeroci propozycji pokojowej.

Niepodzielność Prus.

Berlin. Jak się dowiaduje „Süddeutsche Korrespondenz”, wszystkie stronnictwa sejmu pruskiego, z wyjątkiem polaków i socjalistów, przygotowują wspólną deklarację, która ma w uroczystej formie proklamować niepodzielność wschodnich prowincji Prus.

Wyrok śmierci na Austrię.

Omawiając odpowiedź Wilsona Austrii, „Politikon” powiada, iż nie wyciąga on dłoni cesarzowi Karolowi, przeciwnie, jest pomocą dla słowiańskich ludów Austrii. Jest to w gruncie rzeczy wyrok śmierci na Austrię. Gdy słowiańskie narody Austrii osiągną swój cel, to dla 10 milionów Niemców austriackich pozostanie tylko jedna droga: przyłączenie się do Rzeszy niemieckiej.

Chwila bieżąca.

— Jak donoszą z Hagi, król Albert belgijski przybył z małżonką dnia 17 bm. do Ostendy.

— W sobotę wieczorem Gandawa atakowana była bombami przez 7 tu lotników koalicyjnych.

— Generał-gubernator Belgji ogłosił amnestję dla wszystkich belgijskich i poddanych państw neutralnych, którzy na terytorjum general-gubernatorstwa skazani zostali przez niemieckie sądy wojenne.

— „Zentral News” donosi z Londynu, że odpowiedź Niemiec na notę Wilsona jest tu uważana za niedostateczną i bezwzględnie zostanie ona odrzucona.

Zapisujecie się do Wojska Polskiego.

Sprawy polskie.

Nowy rząd polski.

W dniu 23 października Rada Regencyjna zatwierdziła listę gabinetu, przedstawioną przez p. Świeżyńskiego.

Rząd według tej listy przedstawia się, jak następuje:

P. Świeżyński — prezydent ministrów.

Dr. Głabiński — sprawy zewnętrzne.

P. Zygmunt Chrzanowski — wewnętrzne.

P. Ponikowski — oświata.

P. Higersberger — sprawiedliwość.

Inż. Andrzej Wierzbicki — przemysł.

Inż. Paszkowski — koleje.

P. Grabski — rolnictwo.

P. Minkiewicz — aprowizacja.

P. Wolczyński — praca.

Portfele min. skarbu i wojska nie zostały dotąd obsadzone.

Przedstawiciel austro-węgierskiego ministerjum spraw zagranicznych w Warszawie, p. Stefan Ugron, pismem z dnia 21 bm. zawiadomił dyrektora departamentu stanu, iż rząd austro-węgierski żąda się prawa potwierdzenia osoby polskiego prezydenta ministrów według brzmienia patentu z dnia 12 września.

Piłsudski ministrem wojny.

W kołach zbliżonych do nowego rządu zapewniano, że tekę ministra wojny ma objąć Józef Piłsudski, natychmiast po powrocie do kraju.

W sprawie chełmskiej.

Dnia 20 bm. zgłosiła się do Rady regencyjnej i do Komisji Wojskowej delegacja ludności polskiej z chełmszczyzny, prosząc o obronę kraju przed ujawniającymi się w sposób energiczny zakusami ukraińskimi.

„Dilo“ lwowskie podnosi alarm na wieść, jakoby „w Chełmszczyźnie i nad Bugiem pojawiły się oddziały wojsk polskich“. — „Dilo“ uważa to za inwazję na terytorium ukraińskie i wzywa rząd kijowski do zastosowania odpowiednich kroków, co się, zresztą, miało już stać, bo do Białej siedleckiej wkroczył oddział polowej zandarmerji ukraińskiej. Wojska ukraińskie, skoncentrowane nad Bugiem, wynoszą trzy dywizje, a więc przedstawiają siłę, która mogłaby zagrażać nawet wschodnim częściom Królestwa.

O paszporty dla Korfanteo i Seydy.

Pod tym tytułem donosi „Vossische Ztg.“:

„Polskim posłom, Korfantemu i Seydzie, którzy na zaproszenie mieli udać się do Warszawy, a którzy nazwani już zostali ministrami niemieckiej części spodziewanej Zjednoczonej Polski (Grosspolen), nie wydano paszportów na wyjazd“.

Zaprzysiężenie generała Hallera.

Jak donoszą pisma francuskie, w Paryżu odbyła się wielka uroczystość polska z okazji przekazania pułkownikowi Hallerowi naczelnego dowództwa nad wojskami polskimi z równoczesnym posunięciem go na stopień generała.

Liczba wojsk Hallera wynosi 15,000. Osiemdziesiąt procent armii tej stanowią Polacy, przybyli z Ameryki. reszta pochodzi z Austrii, Niemiec i Rosji.

Świadkami i uczestnikami uroczystości polskiej było bardzo dużo generałów francuskich i wybitnych osobistości polskich i francuskich.

Generał Haller składał przysięgę na wierność ojczyźnie, poczem od była się Meza-św. polowa.

Uroczystość zakończyła się dźbiładą zgromadzonych wojsk polskich.

Manifestacje polaków amerykańskich.

Dzienniki francuskie donoszą, iż proklamowanie zjednoczonej i niepodległej Polski przez Radę regencyjną odbiło się wśród polaków amerykańskich echem radośnych manifestacji.

W Chicago, w Nowym Jorku i w innych miastach, natychmiast po ogłoszeniu tej wiadomości przy pomocy dotychczas nadszczających dzienników polskich, odbyły się wiecze publiczne pod gołem niebem, w dzielnicach zamieszkałych przez polaków, w których wygłaszano płomienną mowę na cześć zmartwychwstającej ojczyzny.

Na zgromadzeniach polskich rzucano hasła powrotu do wojny do kraju, w celu zajęcia miejsca opróżnionego po żywościach napływowych.

Polskie pułki z Galicji.

Jak się dowiaduje „Dziennik Nar.“, w rozważaniu jest obecnie sprawa zniają garnizonów wojsk austro-węgierskich w Królestwie w ten sposób, że obecnie przebywające tu pułki mają być wycofane, a na ich miejsce mają przybyć pułki polskie, rekrutowane z Galicji.

Do pułków tych mają być przydzieleni oficerowie i żołnierze z b. Polskiego Korpusu Posiłkowego, którzy obecnie rozproszeni są po innych pułkach.

Konsolidacja wszystkich brygad Legionów.

Ze Lwowa donoszą: Przyjęcie legionistów z Marmaroszu Szajetu, jakie odbyło się ostatnio we Lwowie, miało doniosłe znaczenie ze względu na ogólną konsolidację wszystkich brygad Legionów polskich. Piłsudcecy wraz z Zarządem Gospodarczy podejmowali serdecznie Hallerczyków. Wyrownali się wszystkie te pozornie antagonizmy, które w zasadzie w duszy żołnierskiej nigdy nie tkwiły, a które były tam wprowadzane przez czynniki poza wojskowe. Jedni i drudzy stoją dziś na jednym i tym samym gruncie i ci ze Szczyrpiorna i Benjaminowa, jak ci z Marmaroszu Szajetu. Ta ogromna zgoda i wzajemnem wylaniem uczuć braterskich tchnęły wszystkie wygłoszone przemówienia ks. Panasia, kap. Goreckiego, maj. Śniadowskiego, podpor. Feldsteina i innych.

Protest „Piłsudczyków“.

„Głos Lubelski“ z dnia 17 bm. pisze: Przyszła do redakcji naszej delegacja b. legionistów (Piłsudczyków) i oświadczyła co następuje:

„Chcąc zamianifestować jedność narodową stawiliśmy się na wezwanie starszego szarżą kolegi i przyjąłszy udział w pochodzie śródownym. Alieśmy od samego początku zauważyliśmy, że pochod ma charakter nie ten, co wczoraj. Kiedy rzucano z pod pomnika Unji hasła rewolucji społecznej, opuściliśmy pochód i z okrzykami: „prez z rewolucją społeczną, prez z bolszewikami“ przeszliśmy całe Krakowskie-Przedmieście i po odśpiewaniu roty Kopnickiej rozeszliśmy się dopiero na ulicy Lipowej. Dalej b. legionieści oświadczyli, że do przewrotów społecznych mieszczą się nie chcą, gdyż myślą Piłsudskiego było stworzenie armji narodowej, a nie przewrotu społecznego.“

W czasie przemówienia jednego z „towarzyszów“ pod pomnikiem Unji, opuściła pochód również Polska Organizacja Wojskowa.

O powrót bryg. Hallera.

Z Warszawy donoszą: Poszczególne grupy polityczne w Warszawie zwróciły się do Rady Regencyjnej z żądaniem, by podjęła kroki, któreby doprowadziły do przybycia do kraju brygadiera Hallera.

W okupacji austriackiej.

Do gen. gub. Lipsoska udała się liczna delegacja z p. St. Płowiskim na czele, która po długiej konferencji uzyskała: wypuszczenie (w całej okupacji) więźniów politycznych; zniesienie cenzury prasy i literatury; zniesienie rekwizycji na rogatkach produktów przywiezionych do miasta; zniesienie przemysłowej miarki i oddanie Polskiej Centrali Miodowej całego zapasu surowców, będącego w posiadaniu austriackiej Centrali surowców.

„Zochwalstwo Korfanteo“.

Posel Korfanti w oczach wszechniemców dopuścił się straszego „zuchwalstwa“. Oto ai mniej ni więcej w kuluarach parlamentu berlińskiego ośmielił się... na mapie (!) po-

kazywać innym posłom jakie ziemie będą państwa niemieckiego wydzielone do państwa polskiego.

Berliński „Tag“ nie posiada się z gniewu. W oburzeniu wota, że wprost brałnie mu słów do napiętnowania faktu tego zuchwalstwa: oto jak mógł poseł polski zapomnieć że nie znajduje się w Warszawie, lecz w gmachu przedstawicielstwa niemieckiego. „Takiego sztyrswta-kodczy „Tag“ nie powinno się ścierpieć!“

DEKRET.

My, Rada regencyjna Królestwa Polskiego postanowiliśmy i stanowią:

Do czasu zwolania Sejmu konstytucyjnego na zasadach wskazanych w Naszem orędziu z dnia 7 października 1918 roku, rozporządzenia z mocą ustawy będą wydawane przez Nas pod odpowiedzialnością Rady ministrów. Tracą one moc obowiązującą, o ile nie będą przez rząd przedstawione na pierwszym posiedzeniu najbliższem Sejmu dla uzyskania Jego sankcji.

Dan w Warszawie, dn. 15 października 1918 r.

† Aleksander Kakowski,
Józef Ostrowski,
Zdz. Lubomirski.

Prezydent ministrów
w z. B. Broniewski.

Gabinet cywilny odebrał następującą depeszę:

Najdostojniejsza Rada regencyjna
Warszawa—Zamek.

Przedstawiciele wszystkich stanów, wszystkich zrzeszeń społecznych i politycznych miast Łasku składamy Najdostojniejszej Radzie regencyjnej wyrazu hołdu, poddajemy się bez zastrzeżeń wszelkim Jej rozkazom i przyrzekamy stać wiernie w obronie Jej, wedle sił i możności przeciwko wszelkim zakusom tak wewnętrznym jak zewnętrznym sił wrogich.

Wydział prasowy prezydium Rady ministrów komunikuje: Wczoraj o godz. 4 po poł. odbyła się w biurze delegacji c. i k. zarządu wojskowego w Polsce pierwsza konferencja delegatów rządu austro-węgierskiego i przedstawicieli rządu polskiego w sprawie przejęcia władz na terytorjum c. i k. general-gubernatorstwa wojskowego w Lublinie.

Na konferencji przyszło do omówienia wyczerpującego zasadniczych i wzajemnych postulatów przyezem brano za punkt wyjścia jako dzień przejęcia całokształtu władzy cywilnej na obszarze okupacji austro-węgierskiej prawdopodobny termin 1 grudnia b.r. Dalszy ciąg konferencji w środę o g. 5 po poł. w biurze prezydium Rady ministrów w pałacu Kronenberga.

KRONIKA

— O uwolnienie radnego Jarmulowicza. Magistrat, solidaryzując się z uchwałą Rady miejskiej z dnia 10 bm postanowił zwrócić się z prośbą do N Rady regencyjnej o zwolnienie z więzienia radnego Jarmulowicza.

— Odczyt w Stowarzyszeniu Naukowców. W sobotę o g. 6 wiecz. w sali szkolnej przy ul. Panny Marii 35 ks. W. Kneblewski, autor „Szkiców pedagogicznych“ i „Wychowania i Szkoły“ wygłosił bardzo aktualny dla pedagogów i nauczycieli odczyt pt. „Teoria dyscypliny w szkole nowoczesnej“. Przypuszczac należy, że tak naczynielstwo szkół początkowych, jak i średnich wypełni sałe po brzezi i omówi ten ważny dział wpływu wychowawczego w szkole, jaki daje dobrze zrozumiana i stosowana karnosc, oparta na wymaganiach chwili dzisiejszej.

— Kinematograf szkolny. W dalszym ciągu na kinematograf szkolny złożyli po: M. Czerny 50 mk., Smerdzt 100 mk., Cwierzyński 50 mk., Towarzystwo Kredytowe miejskie 100 mk., F. Sither 50 mk., J. Górki 50 mk., Francke 100 mk., J. Banasch 50 mk., A. Piechocki 50 mk., Frenkel 30 mk., J. Kijanski 50 mk.; Szwede 300 mk., ks. St. Niedzwiedzki 50 mk., ks. A. Urbanski 100 mk., ks. Cesarz 10 mk., ks. B. Kolnowski 50 mk., Szefer 50 mk., Dębski 50 mk., Gawędzki 50 mk., Barylski 50 mk., Eger 50 mk., T. Buszówna 50 mk., Częst. T. wo Wzajemnego Kredytu dla przemysłu i handlu 50 mk., A. Heisinger 50 mk., fabryka Wzrósowa 100 mk. (dekl.), Kolo Okręgowo-P. M. 50 mk., ks. A. Krajewski 50 mk. (dekl.), Müller 50 mk. (dekl.), Romalski 50 mk. (dekl.), J. Starke 100 mk. (dekl.), Zand 50 mk. (dekl.), Dawidowicz 100 mk. (dekl.). Ogółem 9300

- Subsydium dla kursów rzemieślniczych. Stosując się do prośby Stow. rzemieślniczo-przemysłowego zarząd miasta postanowił podwyższyć subsydium na prowadzenie kursów wieczorowych rzemieślniczych o 1000 mk. Odnosne do zmiany lokalu uchwałił udzielić zezwolenia na korzystanie z lokalu przy ulicy Szkolnej. Instalacja elektryczna założona będzie wspólnym kosztem, przyczem instalacja w lokalu przy ulicy Panny Marii 35 staje się własnością miasta.

- O wykształcenie uczniów drogierji. Z powodu, że egzamina uczniów składów aptecznych wykazują zbyt ograniczone wykształcenie przygotowawcze, szef administracji w porozumieniu z Ministrem zdrowia publicznego postanowił, że począwszy od dn. 1 listopada br. należy przyjmować jako uczniów do składów aptecznych, tylko takie osoby, które przedstawiają lekarzom powiatowym świadectwa z ukończenia 4 klas szkoły średniej i ze zdania egzaminu z łaciny.

- W sprawie kupna amunicji myśliwskiej. Z powodu licznych zapytań w kwestji kupna amunicji myśliwskiej, donosimy, że w jednym dniu, jednej i tej samej osobie wolno kupić najwyżej 100 ładunków na dłuższy okres czasu.

- Jednodniówka młodzieży szkolnej. Ukazała się jednodniówka pt. „Młodzież wychodząca w Warszawie siłami i nakładem młodzieży szkolnej. Zeszyt za miesiąc październik zawiera szereg ciekawych artykułów, poruszających doniosłe zagadnienia doby obecnej. Do najciekawszych utworów należy zaliczyć artykuł p. W. „Wszystkiego pt. „Demoralizacja wśród młodzieży” pełen trafnych uwag i wskazówek, następnie artykuł p. Henryka Dolegi „Ku odródnieniu narodowemu” oraz p. M. L. Prziemskiego „Dąbrowski w roku 1794” i wiele innych.

Jednodniówki młodzieży szkolnej winny być chętnie czytane zwłaszcza przez młodzież, która artykuły zdolniejszych kolegów zachęca do usilnej pracy nad ukształtowaniem własnego umysłu.

- O statut ambulatorjum. Statut ambulatorjum miejskiego Magistrat postanowił przelać Towarzystwu lekarskiemu z prośbą o wydanie opinji, czy wspomniany statut odpowiada celowi.

- Zebranie T-wa Wzajemnego Kredytu.

W dniu 27 października w lokalu czestochońskiego Tow. Wzajemnego Kredytowego dla przemysłu i handlu ul. Panny Marii 22 odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie. Porządek obrad obejmuje: 1) wybór przewodniczącego, 2) wniosek zarządu w kwestji sprzedaży domu opatrzonego N. hypotecznym 1370. Zebranie jest ważne bez względu na ilość przybyłych członków.

- Zastój w kupnie nieruchomości. Od paru dni w mieście zapanowała stagnacja w handlu nieruchomościami. Większe transakcje nie są dokonywane, a nawet paru nowonabywców, którzy złożyli już zadek cofnęło się od kupna. Faktorzy domaczą to tem, że nowonabywcy, którzy w pierwszej linii rekrutują się z paskarzy, boją się nowo nałożonego i wprowadzanego obecnie w życie podatku od dochodów wojennych.

- „W obliczu śmierci”. Pod tym tytułem teatr Paryski demonstrował obraz na tle życia ster nankowskich. Treść dramatu ilustrująca poświęcenie się młodego miljonera, biorego a na siebie ciężar zbrodni, obfituje w ciekawe momenty przykuwające uwagę widza. Programu dopełniają ciekawe zdjęcia z natury.

- O dostawę kartofli. Magistrat z rozkazu władzy powiatowej niniejszem podaje do wiadomości pp. rolników, którzy sądzili kartofle i obowiązani są dostarczyć naznaczony kontyngens do składu Komitetu Żywnościowego w fabryce Peltzerów do dnia 31 października, aby pospieszyli z dowozem kartofli, gdyż dostawa musi być ukończona przed nastaniem mrozów. Karty na przewóz kartofli wydaje Magistrat, po które przed odstawą kartofli, należy się zwracać do Wydziału V.

- Ceny maksymalne warzyw. Państwowy wydział zakupu warzyw i owoców podział w Częstochowie, ustanowił następujące ceny maksymalne za warzywa za 100 kilo: Biała kapusta 18 mk., marchew czerwona 24 mk., marchew różowa 18 mk., marchew żółta 15 mk., brukiew 19 mk. Ceny powyższe obejmują już bezpłatny dowóz do wagonu w Częstochowie.

- Kradzież koni. Przed paroma dniami we wsi Mursk skradziono kolenisica A. Ryske 3 konie wartości 9000 mk. Zawiadomiona policja wszczęła energiczne śledztwo.

- Wiadomości z okolic Częstochowy.

- Z Poczesnej. Dnia 20 października odbył się dzień znaczący na rzecz jeńców wojennych Polaków, a wieczorem w szczególne

zapelnionej sali strażackiej urządzono na tenże cel przedstawienie amatorskie. Odegrane zostały dwie jednoaktówki „Skazaniec” i „O świadczymy”. Z osóbr wykonawców na szczególne wyróżnienie zasługują p. Józef Zieliński jako reżyser oraz pp. J. Braziewiczówna, J. Ryczałowski, J. Myszkowski i S. Zieliński.

- Z Rakowa. Dnia 27 bm. w miejscowej sali teatralnej odbędzie się przedstawienie amatorskie, urządzone staraniem miejscowych drużyn skautowskich. Program wypowiada dramat w 4 aktach z dziejów naszych w 1884 roku pt. „W górę serca”.

Zważając na bogatą treść i dobrą sily amatorów wykonawców, przypuszczamy, że publiczność miejscowa wypelni po brzegi salę teatralną. W czasie antraktoów przygrzewać będzie orkiestra pod batutą p. H. Mayego. Początek punktualnie o godz. 7 wieczorem.

Przeciw paskarzom.

Prokurator sądu apelacyjnego w Warszawie, w porozumieniu z prokuratorem sądu okręgowego, po zebraniu wiadomości co do głównego gniazda spekulacji papierosami przy ul. Orlej, delegował do przeprowadzenia śledztwa sędziego Łabęckiego.

Sędzi Łabęcki przybył na ul. Orlą Nr. 11, gdzie mieści się centrala „paskarzy” tytoniowych; jest to lokal osmopokojowy, wypelniony papierosami, cygarami, sukniem, kapeluszymi itp.

Po ustaleniu zawartości, sędzia opieczętował skład „paskarski”, poczem przystąpił do poszukiwania oskarżonych.

Traf zarządził, że wczoraj o g. 4 całe „towarzystwo”, zaniepokojone oczywiście opieczętowaniem składu, zerbrało się na „herbatkę” u jednego z głównych wspólników, Brojdy, w mieszkanie przy ul. Orlej Nr. 4.

Po przeprowadzeniu początkowego śledztwa aresztowano 13 osób: Izraela Srała Brojda, Eljasza Tenenbaum, Rajchmana, Gliksona, Adlera, Rozesztraucha i in., i przestawo ich do więzienia.

Oskarżeni są ludźmi bardzo zamożnymi, niktorzy z nich mają po kilka domów w Warszawie.

Kaucje, których sędzia zażądał od oskarżonych wynoszą: od Izraela Srała Brojdy 300,000 marek; od Eljasza Tenenbaum 300,000 mk.; od Rajchmana 300,000 mk.

Ogółem kaucje od wszystkich oskarżonych sięgają sumy 1,900,000 mk.

Dotychczas aresztowani, którzy prawdopodobnie gotownie swoją mają, opieczętowanym towarach, nie złożyli tych 1,900,000 marek i pozostają w więzieniu, zabiegając przez rodziny swe, jak dotychczas, bezskutecznie, o zmniejszenie kaucji.

Aresztowanie „paskarzy” ma na razie ten skutek, że, o ile odbiorca reklamuje, sprzedawca sw. papierosy przeważnie po cenie nominalnej.

Sędziemu, że w tybty rzeczczą niezmiernie podana, aby i w naszym mieście policja trochę energiczniej zabrała się do paskarzy.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! Byłbym bardzo wdzięcznym Sz. P. jeżeli by raczył podać do wiadomości publicznej, te kilka słów:

Przed opuszczeniem Częstochowy, składam niniejszą drogą wszystkim przyjaciółom i znajomym moje najserdeczniejsze pozegnanie i życze „im jak i wszystkim Polakom spełnienia ich najgorętszych życzeń.”

Do widzenia! Jednocześnie proszę Sz. P. Redaktorowi, by raczył przyjąć dołączone tutaj Marek (20) Dwadzieścia marek, których Sz. P. zuzytkuje według moich życzeń na rzecz biednych.

Spokojnie witaj się ze Sz. P. raczy uwzględnić moją prośbę pozostaje pełen szacunku

Georges Schreiber
urzęd. fabryki Moritz, Meillassoux i Caubert
w Częstochowie.

Z ostatniej chwili.

Na okupowanych terenach.

Berlin, 22 | 10. W gazetach koalicyjnych i telegramach iskrowych został podniesiony ciężki zarzut niszczenia przez wojska niemieckie zajętych obszarów. W sprzeczności do tego neutralna komisja, która objeżdżała okupowane przestrzenie, stwierdziła, że na mostach istnieją warty, które każdy samochód i wóz rewidują, aby zapobiec rabowaniu.

Jeśli zaś przez Niemców zostają wywożone z północnej Francji masyzny i zapasy żywności, to dotyczy tylko w pierwszej linii materiałów, które przez Niemców w zajętych obszarach do urządzonych wojskowych gospodarstw zostały przywiezione, a takżej tych rzeczy, które Niemców z powodu blokady są nieodzownie potrzebne. Zablokowanie wybrzeży państw centralnych przez koalicję zmusza państwo niemieckie troszczyć się i o swoich sprzymierzeńców. Dlatego też z prywatnego majątku zostaje wszystko wyciągnięte, co potrzebne jest do dalszego prowadzenia wojny. Dopiero, gdy w Niemczech wyczerpały się zapasy, w zajętych obszarach zaczęto w większych ilościach zabierać potrzebne rzeczy. Jeśli z fabryk i prywatnych domów zostaje zabierana miedz itd. to to samo dzieje się i od dłuższego czasu i w Niemczech, do czego są one zmuszone z powodu blokady.

Nastrój w Rumunji.

Frankfurt n. M. 23 | 10. Nastrój w Rumunji przeciw gabinetowi Margilomana w ostatnich dniach jeszcze się zaostrzył. Nawet jego zwolennicy liczą, że istniejącej gabinet potrawa

nie dłużej nad 4 tygodnie. Panuje ogólne bowiem, przekonanie w Jassach, że bukarzesz zteński pokój więcej nie istnieje i że ogólne pertraktacje pokojowe kwestje rumuńska rozwiążą pomyślnie. Plany wielko-rumuńskie zaczynają znowu się rozwijać.

Zamknięcie portów rumuńskich.

Moskwa 18 | X. Z wiarogodnych źródeł donoszą, że rząd rumuński ogłosił wszystkie porty na Czarnym morzu i Dunaju za zamknięte dla wolnej żeglugi.

Z kraju.

□ Burzliwe posiedzenie Rady m. Sosnowca. Ostatnie posiedzenie Rady miejskiej poświęcone sprawie pomocy dla rodzin biednych robotników zamienilo się w manifestację, nieodpowiadającą powadze ewnif.

Oto przebieg tego ze wszęch miar charakterystycznego dla naszych stosunków posiedzenia, które otworzył dr. Zieleniewski odczytaniem orędzia Rady regencyjnej do narodu. W zakończeniu rozległy się okrzyki: „Niech żyje Polska zjednoczona!”

R. Skewroński zapowiada w swej deklaracji walki z burżuazją i ich organizacjami, walkę z militarystem, wreszcie wzywa do rewolucji socjalnej. R. Juchenherz wypowiadając walkę wszystkim co pod jego komendą nie idzie. Powszystkiemu jednak okrzyk oburzenia, podniesiony przez narodowych robotników i publiczność zmusza go do opuszczenia trybuny.

Gdy Rada miejska z powodów natury formalnie nie skłania się do rozpatrywania wniosku Skowronskiego, p. Juchenherz intonuje „Czerwony sztandar”, co podchwytują jego adherenci, wysypując się na podwórze. Wkroczenie policji na salę obrad zmusza przewodniczącego do przerwania posiedzenia.

Marchew Czerwona i Brukiew.

W biurach okręgowych i składach u Peltzerów nabywać można od dziś bez kartek — za okazaniem legitymaceji marchew i brukiew w ilości nie większej ponad 1 korzec na rodzinę. Cena marchwi mk. 1.-50 za 10 funt. Cena brukwi (obniżona) mk. 1. 25 za 10 funt.

Miejska DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

LEKARZ - DENTYSTA
Szpitala Głównego b. I korpusu
Wojsk Polskich

ZYGMUNT LUBCZYŃSKI
Częstochowa, ul. Szkolna № 5a,
przyjmuje codziennie od 9-1 i od 4-7 wiecz.

DOKTOR
Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
I-sze piętro. 754-

DOKTOR MED.
Edwin Petrykat
b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i mieszczaplows
przyjmuje od 10-12 rano i od 3-6 godz. wiecz.
Panie od 12-1 godz. pp. W niedziele i święta
od 10-12 godz.
Częstochowa ul. Dojazd 11.

Robotników i robotnice
przyjmuje na dobry zarobek Hutę cynku „Rosamundehütte” pod „Friedenshütte” Górny Śląsk Biańskich świadomości udziału Biura robotnicze w Częstochowie Dojazd Nr. 9. 0362-

Zginął Zginęły
płes szkieł moroził ryżej księstwo Wikładowo Fran
skłujej z białym taborem ciska Cukierta za Nr.
oświadc pod Nr. 25 7 13140 i udziawowa Nr.
Kamieszio 0363-3 084 2143-

Teatr „**PARYSKI**” Ulica Panny Marji — Nr. 19 —

Program od Wtorku 22-go do Piątku 25 Października r. b.

w Obliczu śmierci

Głęboki dramat psychologiczny w 5-ciu częściach, na tle przedśmiertnych przeżyć niewinnie osądzonego, W roli głównej słynna **Pokrowska** Artystka teatrów Moskiewskich.

Nad program:

ŚWIĘTO W JAPONJI (Zdjęcie z natury)

Musyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. **Czesława Żaka**.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

Dla daleki wejście wzbronione.

szczególności w programach.
Bufet cukierniczy przy teatrze

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od czwartku 24-go do niedzieli 27-go Października 1918 r.

Sensacja!

Najnowsze arcydzieło filmowe!

Sensacja!

CZAROWNIA BAJKA MIŁOŚCI

Poetyczny romans nad pięknym Bosforem. Arcydzieło kinematograficzne w 6-ciū aktach. W roli głównej słynna polska gwiazda **Hela Moja**.
Rzecz dzieje się w Konstantynopolu. Zdjęć dokonano na miejscu, m. in. Na moście Galata, na Bosporze i na Cmentarzu tureckim.

Pierwszy obraz **Heli Mojej** na rok 1919.

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. **RAFALA KANTORA**. — Bufet cukierniczy przy teatrze.
Dla młodzieży wejście wzbronione. — Szczególności w afiszach i programach.

ODCISKI

brodawki i skórę zgrubiałą
na poduszczach bezpowrotnie
i bez bólu usuwa

„KŁAWIOL”

wyrob. Farmac. Labor. „**AP. KOWALSKI**” w Warszawie.

Sprzedają wszystkie apteki i składki apteczne

Ofiary.

Na kamień 'pamiątkowy dla poległych Legionistów Czestochowian w myśl odezwy prezesowej Kokowskiej.

Adwokat przysięgły Zawadzki 25 mk.
Władysławostwo Rudniczy z Łojek 20 mk.
K.M. 5 mk. Cygansey 25 mk. kwit 337
Na kinematograf szkolny K. M. 50 mk.
Na biedną wdowę K. 5 mk. kwity 332,
333, 334, 335, 336.

Dnia 25 b. m. w dniu patronów św. Kryspinów, o godz. 8 rano w Kościele św. Rodziny odbędzie się nabożeństwo członków zgromadzenia **Cechu Szewckiego**.

Dnia 26 b. m. o tej samej godzinie odbędzie się nabożeństwo żałobne na które zaprasza się pp. członków.

Biuro Dzienników, Ogłoszeń A. Otrąbek Kościuszki II.
PISMA krajowe, zagraniczne w prenumeracie na miejscu i z dostawą.
OGŁOSZENIA do pism krajowych i zagranicznych.
KALENDARZE na 1919 r. nadeszły Handlującym znaczny rabat.

REMIZA WARSZAWSKA
Kantor Przewozowy
I. KOSSOWSKIEGO
przemiesiony został z ulicy Kościuszki 41 na ulicę św. Stanisława Nr. 5 (róg Kościuszki) do domu własnego.

Ogłoszenie

Rozporządzeniem p. Naczelnika Powiatu z dnia 11 października 1918 roku pod L. 2056/915 cały kontyngens słomy, który mają dostarczyć rolnicy z miasta Czestochowy od 2 do 30 listopada został przekazany Deputacji Żywnościowej do kopcowania kartofli. Magistrat przeto uprzejmie prosi pp. Rolników o przyspieszenie dostawy słomy wprost do składu fabr. Peltzerów, gdyż kopcowanie kartofli, za względu na mogące nastąpić mrozy i zniszczenie kartofli, nie może być odkładane.

Nadburmistrz
Dr. J. Marczewski.

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.
Wymowienie zębów bez bólu. Plomby
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Cenę bardzo przystępną.

DOKTOR Paweł Broniatowski

w CZESTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 877-

Pierwszy w Czestochowie chorojański skład kupnie i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny i do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca odkwitki umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 50.

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły
w Czestochowie ul. Piękną 7.
(1. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-jej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polaków w Warszawie oddział w Czestochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennej od godz. 3-jej do 8-jej p.p. 026-

Młody człowiek z 4 ro klasowem wykształceniem i znajomością korespondencji, poszukuje posady w większym handlu Wia i w Gońcu. 2290-

Poszukuje 5-6 pokojowego mieszkania, lub odnajmę 2 pokoje (front, parter 1-sze piętro) w 1-szej alei, N. Ryaku lub okolicy Władomości w Gońcu 2241-

Mięso świeże końskie Mała 2 Marynarkowy garnitur elegancki do sprzedania. Zborowski krawiec ul. 7 Kamienie Nr. 9. 2238-

Obiady domowe Kościuszki 13 m. 40 2261-

Potrzebny chłopię do posług Fotografja ul. P. Marji 18. 2265-

10 mk. zgubione w Cyрку przy kasie odebrać można na miejscu 2278-

Ostrzegam przed nabyciem zgubione dwa weksle po 100 rub. in blanco z wystaw. Arona Preissa. Łaskawego znalazcy uprasza się o zwrot na ul. Piękną G. Weisberg 2273-

Domek za 6000 rb. Dom za 15000 rb. Dom z ogrodem i alei, do sprzedania. Wład J. Polak Jasnogórska 11 w Czestochowie.

Kozę przybliżoną odebrać można za zwrotem kosztów na ul. Mickiewicza 2274-

Potrzebna belgijska maszyna do gotowania lub inny system w dobrym stanie. Oferty w Gońcu 2266-